

ΖΑΓΑΛΙΣΑ

No 15

22 Ιανουαρίου 2001

Ι υτσύντζύ κασέτα σας ουρούμτσκι ι τούρτσκι πέσνε να Πομάτσκο

Φαφ 'σέζι ντένε ιζλάζε (τρäμπαβα ντα γιε ιζλάλα ισάνα κουγκάσα παγιέτε γκαζέτοσο) ι υτσύντζύ κασέτα σας μοντέρνη ουρούμτσκι ι τούρτσκι πέσνε αβαρτάτι να πομάτσκο. Κασέτανα σας ίμε «Μπούγκυνδη πέσνε» ίμα ον πέσνε γκουλάμεμ Ουρούμεμ ι Τούρτσεμ αρτίστεμ, κάκνα Βασίλις Καρράς, Στέλιος Καζαντζίντις ι ντρουζόμι ι σας τάχνα ίζινα γκι ινέζι πέσνε παγιότ Πομάτσι αρτίστε. Κασέτανα δε σο πρεντάβα 1.500 ντραχμί αννάνα. Αλά ιρμί κιδάμι αντ βάμι, ζίτε παγιέτε γκαζέτοσο ι πρεβόντιτε πο ναπρές μεκτύπε ντα γιε παίστετε (αντρές: Λοχ. Ορφανουδάκη & Ηλέκτρας, 69100 Κομοτηνή), μόχαμε ντα βου γιε πρεβόντιμε ου βάμι πρες παρί.

Κανάτα να πράβεχο ντρούζιτε στόρι γκο τγια

Nouρ Μπατούρ. Τούρτσινκα γκαζέτατζικα, πίσαβα ζα τούρτσκονο γκαζέτο «Χύρριγιέτ». Μλόγκο σο ιζντούμι ι ισπίσα ατ σάκακβάχ πρες 'σέζι ντένε ζα τίγιε ι ζα κανάνα μπε πίσαλα τγια να γκουλάμονο τούρτσκο γκαζέτο. Ζα ζάχνε σο νε τεύβαλι ι να ζνοτ, ιζλάλα μπε ινάζι Τούρτσινκα γκαζέτατζικα ντα αμπίντε πομάτσκισε σελά ι πίσαλα μπε κανάνα μπε βίντελα τγια σας τόινινε σι ότδι: ότι φαφ 'σόζεκ μεμλεκέτε ίμα ι Πομάτσε. Ιναζί γκο μπε ντα ισά νε πράβιλ ντρουκ Τούρτσιν γκαζέτατζιν. Νε ότι σο νε νταχόντεβαλι ι ντρούζι Τούρτσι γκαζέτατζιγιε πα νάδισε σελά, αλά βρίττσι ιτέζι νου ιστάχο Τούρτσι ι πίσαβαχο ότι σμε Τούρτσι, στραχ γκι μπε μπέσμπελι ντα να ιζγκουμπότ ράμπατονο ακού πίσοτ νάκο ντρούγκο ατ κανάνα μι ίστε Τύρκιγιε. Χάνε ντα μπέχο βρίττσι γκαζέτατζιγιεσε κακβάνα Nouρ Μπατούρ. Μπράβο Nouρ. Πόιτε πο ναντόλ κανά γι πίσαβα να ζόκνε μεκτύπε γι γιε πρεβόντιλ Όμερ Χαμντί ζα ντα γιε στόρι τεμπρίκ.

Açık Teşekkür

Sayın Ertuğrul Özük
Hürriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni

Atina muhabiriniz Nur Batur'un 8 Kasım 2000 tarihinde, Hürriyet gazetesinde kaleme aldığı "Yasak bölge 64 yıl sonra tarihe karışıyor" başlıklı yazısından dolayı sizleri tebrik ediyorum. Bu bakış açısı Türk-Yunan dostluğu açısından önemli bir gelişmedi.

Anacak Türk-Yunan dostluğunun gelişmesinden Yunan Trakyası'nın ileri gelen Müslümanları'ndan bazıları aşırı derecede rahatsız oluyorlar, çünkü bunların başka işi gemic yok, zira onların yüklerinde sadece ve sadece nefret hâlaları bûyûdû, yeserdi ve ortağlığı sardı.

Sizler de çok iyi biliyorsunuz ki, Trakya Pomakları farklı bir Balkan boyundan ve tarihî bir kökenden gelmektedirler. Kendilerinin Pomak oldukları söylemekten çekinen bu insanların arasında buna ortaya koyma hakkına sahiplerler fakat kendilerine acımasızca saldıran ve onurlarını çiğnenen çevrelerle karşı müdahil olamamaktan ve dillerini konuşmak ve kültürlerini muhafaza etmek istedikleri hâlde bunu yerine getirememektedirler.

Esas anakronik olanlar, sayın Nur Batur'u, yazdığı makaleden dolayı eleştirenlere. Bu şahıslar aynı zamanda iki halkın arasındaki yakınılaşma iklimini şiddetle baltalayanlardır. Türkiye bunları siyasi ve ekonomik olarak desteklemeye son vermelidir ki, azınlığının modern, monden ve ileri görüşlü bir elitin önu açılsın ve bu elit nefret için değil barış için çalışın.

Nur Batur'a saldıranlar en büyük kötüluğu Türkiye'ye yapıyorlar zira bunlar gerçekleştirenlere Türkiye'ye karşı nefret uyandırdıkları gibi Bulgaristan Pomakları'yla Yenanistan Pomakları' arasında ve bunlara Yunanlar arasında da nefret uyandırıyorlar ve bunun farkında değiller.

Bütün Trakya Pomakları' adına gazetenizi, çağdaş bir yayın sergilediği için bir kez daha tebrik ediyorum.

Pomak Kültür Merkezi Sabık Başkanı

Gümülcine, 22 / 11 / 2000
Telefon: 00 30 531 34003

Και τοίτη κασέτα με ελληνικά και τουρκικά τραγούδια στην Πομακική

Τις ημέρες αυτές θα κυκλοφορήσει (πρέπει να κυκλοφορεί ήδη αυτή τη στιγμή που διαβάζετε τη ΖΑΓΑΛΙΣΑ) και τοίτη κασέτα με μοντέρνα ελληνικά και τουρκικά τραγούδια διασκευασμένα στην Πομακική. Η κασέτα φέρει τον τίτλο «Σύγχρονα τραγούδια» και περιλαμβάνει 10 τραγούδια μεγάλων Ελλήνων και Τούρκων καλλιτεχνών, όπως του Βασίλη Καρρά, του Στέλιου Καζαντζίδη κ.ά, με την άδεια των οποίων τα τραγούδια αυτά τα τραγουδούν Πομάκοι τραγουδιστές. Η κασέτα θα πωλείται προς 1.500 δρχ. η μία. Όμως στους είκοσι πρώτους από εσάς, τους αναγνώστες της ΖΑΓΑΛΙΣΑ, που θα μας τη ζητήσουν με επιστολή τους στη διεύθυνση: Λοχ. Ορφανουδάκη & Ηλέκτρας, 69100 Κομοτηνή θα τους αποσταλεί δωρεάν στο σπίτι τους.

Αυτό που δεν έκαναν οι άλλοι το έκανε αυτή

Η Nouρ Μπατούρ. Τουρκάλα δημοσιογράφος που γράφει στην τουρκική εφημερίδα «Χουρριέτ». Πολλά ειπώθηκαν και γράφτηκαν από διάφορους τις τελευταίες μέρες γι' αυτήν και γι' αυτά που είχε γράψει η ίδια στη μεγάλη τουρκική εφημερίδα. Γι' αυτούς που δεν γνωρίζουν, αυτή η Τουρκάλα δημοσιογράφος είχε επισκεφτεί πρόσφατα τα Πομακοχώρια και είχε γράψει αυτά ακριβώς που είδε με τα ίδια της τα μάτια: ότι σ' αυτόν τον τόπο υπάρχουν και Πομάκοι. Αυτό δεν έχει ξαναγίνει από άλλον Τούρκο δημοσιογράφο. Όχι ότι δεν έχουν επισκεφτεί κι άλλοι Τούρκοι δημοσιογράφοι την περιοχή μας, όλοι αυτοί όμως μας ήθελαν Τούρκους και έγραφαν ότι είμαστε Τούρκοι, φοβούμενοι προφανώς να μη χάσουν τη δουλειά τους, αν έγραφαν κάτι διαφορετικό απ' αυτό που τους ξητούσε η Τουρκία. Μακάρι να ήταν όλοι οι δημοσιογράφοι σαν τη Nouρ Μπατούρ. Μπράβο Nouρ. Διαβάστε παρακάτω τί της γράφει ο Ομέρ Χαμδή στην επιστολή που της έστειλε για να τη συγχαρεί.

Μετάφραση από την τουρκική γλώσσα, επιστολής που έστειλε ο Χαμδή Ομέρ, πρώην πρόεδρος του Κέντρου Πομακικών Έρευνών, προς την εφημερίδα Χουρριέτ και την ανταποκρίσια της στην Αθήνα κυρία Μπατούρ Nouρ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Αξιότιμο κύριο Εργονομού Οζκίκ
Γενικό Διεύθυντή Σύνταξης εφημερίδας "Χουρριέτ"
Κωνσταντινούπολη, Τουρκία

Κομοτηνή 22.11.2000

Κύριε,

αναφορικά με το δημοσίευμα της ανταποκρίσιας σας στην Αθήνα κυρία Μπατούρ Nouρ, της 8.11.2000 με τίτλο "Η απαγορευμένη ζώνη μετά από 64 χρόνια περνάει στην Ιστορία", θα ήθελα να συγχαρώ την εφημερίδα σας, διότι με τέτοιες προσεγγίσεις ενισχύεται τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την τουρκοελληνική φιλία.

Βέβαια κάποιοι μουσουλμάνοι παραδογόντες στην ελληνική Θράκη, ανησυχούν πολύ από την εξομάλυνση των σχέσεων των δύο χωρών, διότι ουσιαστικά θα μείνουν άνεργοι, μια και το μέσος ήταν το καταλληλό χωράφι μέσα στο οποίο αναπτύχθηκαν.

Ουσιώς που την υπάρχει Πομάκων στη Θράκη, γνωρίζετε πολλά και εσείς διτι οι Πομάκοι είναι μια ιστορική φυλή των Βαλκανίων με τη δική τους έκθετης καταγωγή και ιστορία. Αντού που ντρέπονται και φοβούνται να λένε ότι είναι Πομάκοι έχουν κάθε δικαίωμα να το κάνουν, όμως δεν έχουν κανένα δικαίωμα να επιτεθούν εναντίον δύο περίφανοι για την καταγωγή τους και θέλουν να συνεχίσουν να μιλούν τη γλώσσα και να τηρούν τις παραδόσεις τους.

Αντού που επιτεθείται κατά της κυρίας Μπατούρ Nouρ, επειδή τόλμησε να γράψει τη λέξη Πομάκοι στο άρθρο της, είναι τα πιο αναχρονιστικά στοιχεία της περιοχής και αποτελούν εμπόδιο στην προσέγγιση των δύο λαών. Θα πρέπει να πάψει η Τουρκία να τους στρέψει πολιτικά και οικονομικά ώστε να αναδειχθούν νέοι ηγέτες μέσα από τις μειονότητες, μοντέρνοι με δημοκρατικές αρχές και οι οποίοι θα εργαστούν για την ειρήνη και δρι για την

Αντού που επιτεθείται κατά της κυρίας Μπατούρ Nouρ κάνουν να μεγαλύτερη έκθεση στην ιδιαίτερη αυθημερότητα τους δύο λαών. Πομάκων της Ελλάδας και της Βούλγαριας δύο και μεταξύ των Ελλήνων.

Θα ήθελα ακόμα μία φορά να μέρος δώλων των Πομάκων της Θράκης, να συγχαρώ την εφημερίδα σας, για τη νέα αρχή που έκανε.

«... Τα παιδιά των Πομάκων μιλούν ένα σλαβογενές ιδίωμα.
Έπειτα να διδάσκονται τα ελληνικά και τη διάλεκτό τους.

Όπως και οι τοιγγάνοι, έπειτα να διδάσκονται τη δική τους γλώσσα.

Γιατί όλοι αυτοί πρέπει να μαθαίνουν τουρκικά σώνει και καλά;
Άλλη γλώσσα στο σπίτι,
άλλη στο σχολείο,
άλλη στην κοινωνία.

Με αποτέλεσμα να παραμελείται η ελληνική γλώσσα και να γίνονται παρίες στην κοινωνία τα παιδιά αυτά. ...»

Απόσπασμα από συνέντευξη του πρώην Υπουργού Εξωτερικών και νυν βουλευτή του ΠΑΣΟΚ ο Θεόδωρος Πάγκαλος στο περιοδικό BHMAgazino, 14/1/2001, αρ. φύλ. 14.

Zíto Giouván, Zíto i Toúrtskoso

Avt 500 milgióν naykóre saasípaabfa faf gkontívovo giálviç giouvánntsíkigies chükümét i giéste inélkouç i po mlógo Túrkigie za vta íma i faf nay mickono pomátsko sélo nay málko annók Pomáçina “öretménina”!!! da ucí pomátskine déti túrsk.

Za vtroúgkí rámpatéi móza vta némot parí. Kólko gkontíví išd ta na na maçího vta stóret chagíroßízese avvó pakrító gípedo faf tsala balkánase, da mójot i mládisse pomátsko da igrót tópa. Alá za da na astanot pomátskise meçíteve pres túrsko i da nu pamógnat da zabaravime po bórjo pomátskoso mójot i nahódet gi. Alá kaná sedí da dumime 'sâna. Tíye so kadór da si predadót sîckono kanána ímot, illem da nu ye ne noksán túrskoso. Pak za da datót nako fránka za pomátskoso nítia da çûvot na istot. Óti, za tâh, Pomátsise na jivót faf Yunána i na pláštot fóro kákna vrítsi drúzine.

Alá vta mi giye ne merák za to. Kólko še da ye da nu právet inkár, i anníne i drúzine, nîye se sme dáyma isakvízne, pomátskí se dumime i pomátskí pésne se payéme i se písavame. Se písavame i se so uruštisavame sas Pomátskoso, akú istot da nu pamágot, akú istot da nu na pamágot. Nîye se písavame i se rábatime za Pomátskoso, óti balíme za Pomátskoso i beréme kahór za útre. Se písavame i se so uruštisavame sas to, óti dragovame isazí kanána právime. Se písavame i se so bórime samí, óti sme ne razí da glôdame, vrítsi drúzise at Pomátskoso mádem başká, da dumet, da písavot i da izdávot za námi kanána istot i nîye da sedíme sas svití róki.

Kaná vóbo íma na Pomátskoso Gkaçéto

Kákso bintite na isází lísto avní rámpatéi so píisaní i sas ourovýmtsko giásigie i sas latíntsko. Se so patdúntite óti; Nta isá písaabamie giálviç sas ourovýmtsko giásigie. Ne mpe šo vta ‘tam prábo aut nádoso stráno i prepaçnábamie si kamatachátese. Bríttsei zinome óti íma iwsána vta na paçnábot ourovýmtskoso giásigie, pak spaçnábot málko mlógo latíntskoso. Ntroyzi pak spaçnábot ourovýmtsko pak latíntskovo ve. Nta, alá vñigie isteme vta mózot vta giye paçiot gkaçéto bríttsei Pomátsise i Pomátskoso i vta so sédtot kanána paçiot. Na zinom kak še vta stáne isází rámpatata. Belíghme vta zafátiem vta písaabamie pa málko i na latíntskoso. Nta isá zíse so ourovýmtskoso i sas ourovýmtsko giásigie pak auti pak i vtbéne. Sákontri giye sermpécs vta koullanantísaabta koutróno giásigie iste. Láikim vnu giye strach óti nai sétne néma vta mózamie vñigie avní vtroúzi vta so sédtamie. Na zinom kólko še súrntisa isází rámpatata, alá trámptabta vta bintime kak mózamie vta gko naykantíme za vta mózot bríttsei vta písaabot sas avní giásigie, alá i za vta mózot vta giye naykantíme.

Trámptabta vta bintime koutrá giásigie vnu so po kolái koullanantísaabta, koutrá giásigie so po mlózemes po kolái paçie i vta antipígyem. Itoúzi še vta trámptabta vta paçnábot, koutrí vtroúzi, bríttsei iwezi zíne paçiot Pomátskoso Gkaçéto, giálviç tíyie. Za to, aut mpoúgykun vatsíi zíne istot mózot vta vnu prebónet mektüpe (Lox. Orfanoudák & Hléktreas, 69100 Komołenj) i vta vnu kážot kaná báraabot za Pomátskoso Gkaçéto, kaná te vta istot vta písaabta ilí vta na písaabta i sas koutró giásigie, alá i kaná še vta giye vtroúgkó istot vta vnu kážot ilí vta vnu paístot. Za mektüpevne, zíne prebónet, mózamie akú istot vta gki mpaastísaamie na Pomátskoso Gkaçéto i vta gki ispaçiot bríttsei iwezi zíne giye paçiot.

Néma kaná vta giye strach níkoutróga nízakana. Sákontri móza vta báraabta kanáta iste, móza vta vtuomu kanáta iste, móza vta písaabta kanáta iste. Na móza vta muv stóri níkoutrí níkana.

Zíto Yunán, zíto i Túrskoso

Ad 500 milyón nagore sasípava faf godínono yálnis yunántskiyes hükümét i yeşte inélkus i po mlógo Túrkie za da íma i faf nay mickono pomátsko sélo nay málko annók Pomáçina “öretménina”!!! da ucí pomátskine déti túrsk.

Za drúgi rábatí mója da némot parí. Kólko godíni isá ta na majího da stóret hayirsízese annó pakrító gípedo faf tsala balkánase, da mójot i mládisse pomátsko da igrót tópa. Alá za da na astanot pomátskise meçíteve pres túrsko i da nu pamógnat da zabaravime po bórjo pomátskoso mójot i nahódet gi. Alá kaná sedí da dumime 'sâna. Tíye so kadór da si predadót sîckono kanána ímot, illem da nu ye ne noksán túrskoso. Pak za da datót nako fránka za pomátskoso nítia da çûvot na istot. Óti, za tâh, Pomátsise na jivót faf Yunána i na pláštot fóro kákna vrítsi drúzine.

Alá da mi ye ne merák za to. Kólko se da ye da nu právet inkár, i anníne i drúzine, nîye se sme dáyma isakvízne, pomátskí se dumime i pomátskí pésne se payéme i se písavame. Se písavame i se so uruštisavame sas Pomátskoso, akú istot da nu pamágot, akú istot da nu na pamágot. Nîye se písavame i se rábatime za Pomátskoso, óti balíme za Pomátskoso i beréme kahór za útre. Se písavame i se so uruštisavame sas to, óti dragovame isazí kanána právime. Se písavame i se so bórime samí, óti sme ne razí da glôdame, vrítsi drúzise at Pomátskoso mádem başká, da dumet, da písavot i da izdávot za námi kanána istot i nîye da sedíme sas svití róki.

Zíto i Ełlázs, Zíto i Touskiká

Páno apó 500 ekatommuia to chodno zoduevi to ełłenikó kradatos i allá tosia kai peqispróterea to touskikó giya na upádxei kai sto pio mikro i apomakrosmevo pomakikó chwoló touslachistón énas **Pomákos** «dáskalos»!!! kai na didáskel tñous touskikó stá Pomakospoula.

Katá ta álla mpoorei na mpen upádxeou xerhímatá giya álla zetímatá. Tóosa chodnia tóðra éna klexistó gymanastírio o' ólly tñous oqeinví pereioghi den aixwóthoran na qfiaxou, giya na mpooreoun oi néoi na athlountai. Ómaw giya na mpen meivoun ta qhoxleia twon Pomákow xwodis touskiká kai giya na mas boqthosoun na zexhássoumne óso to dunatón qdugoróterea tñous Pomakikó mpooreoun kai ta brixou. Ma ti suzhetáme tóðra. Autoi thá mpooreoun na poulhosoun óti échou kai den échou, aqkei monáxa na mpen lehíphou ta touskiká. Póso mállok ótan pordóketai giya tñous Pomakikó. Oute na suzhetoum de thélosoun. Ki autó, dióti oi Pomákoi den énai Éłłenek fofoloyogoumenoi políteis, súmfawna m' autou.

As mpen anqshoxun ómaw. Óso kai an mas aqnoúntai, kai oi mien kai oi ðe, emeis thá pafaméenoum pántha i idioi. Pomakiká thá málame kai pomakiká traqouydia thá traqoudonum kai thá qrafoum. Thá qrafoum kai thá pafaméenoum me tñous Pomakikó, eíte thelejósoun na boqthosoun eíte óchi. Thá qrafoum kai thá doqleuonum giya tñous Pomakikó, giati ponáme giya tou sas Pomákou kai anqshoxum giya to méllo. Thá qrafoum kai thá dymiuodogoum, giati agapoumme autó pio kánoúm. Thá qrafoum kai thá pafaméenoum mónoi mas, giati aqnoúmaste na deqhtoum, ólla autá pio léqontai, qrafontai kai diaidídonai ap' ólouz ekeínon, ektós apó tou sas idios twon Pomákou, kai na kátoounme me stqaudaména chéria.

NAOYTŽEM ALFABITANA

A	α	O	ο
Ä	ä	Ö	ö
MP	μπ	OY	ου
B	β	Π	π
Γ	γ	Ρ	ρ
GK	γκ	Σ	σ
NT	ντ	Ž	ζ
E	ε	Τ	τ
Z	ζ	TZ	τζ
Ž	ž	TŽ	τζ
I	ι	ΤΣ	τσ
İ	î	TŽ	τς
K	κ	Ŷ	ü
Λ	λ	Φ	φ
M	μ	X	χ
N	ν		